

Resolution — Forbedring af Den Europæiske Unions funktionsmåde: Lissabontraktaten og derefter

(2015/C 313/03)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. mener, at EU's legitimitet og fremtidige udvikling i høj grad afhænger af Unionens evne til at imødegå de økonomiske, politiske og sociale udfordringer på effektiv vis og i højere grad inddrage borgere på alle niveauer; minder om, at dette kræver de lokale, regionale og subnationale niveauers aktive deltagelse i styringen af EU; insisterer derfor på, at Regionsudvalget skal inddrages i debatten om Europas fremtid, herunder i fuldt omfang på et fremtidigt konvent;
2. bifalder Europa-Parlamentets beslutning om at påbegynde denne debat nu og høre Regionsudvalget, således at de forstærkede politiske forbindelser mellem de to institutioner styrkes yderligere; bifalder denne mulighed for at bidrage til, at EU bliver mere gennemsigtig, ansvarlig, inklusiv og effektiv; fremhæver på ny behovet for at genoprette borgernes tillid til EU's evne til at forbedre deres liv og beskytte og fremme europæiske værdier med behørig respekt for nationale og regionale kompetencer og identiteter;
3. mener, at det er vigtigt i tæt samarbejde med Europa-Parlamentet at skabe mulighed for debat om de ændringer, den udvikling og de tilpasninger af Den Europæiske Unions nuværende institutionelle struktur, der er mulige, og som vil sikre, at Regionsudvalget bliver mere end blot et rådgivende organ, men integreres tættere som en vigtig partner i lovgivningsprocessen i EU;
4. understreger betydningen af borgerskab og de grundlæggende rettigheder, som EU er bygget på, og betydningen af at arbejde for et stærkere europæisk repræsentativt og deltagelsesbaseret demokrati på de forskellige lovgivningsniveauer i Den Europæiske Union, medlemsstaterne og regionerne i overensstemmelse med princippet om flerniveauforvaltning; opfordrer til en revision og forenkling af det europæiske borgerinitiativ, så det bliver mere brugervenligt og tilgængeligt for borgerne; fremhæver behovet for at indføre en juridisk forpligtelse for Kommissionen til ikke blot at se nærmere på, men åbne en debat efterfulgt af en afstemning i Rådet og Europa-Parlamentet om godtagne europæiske borgerinitiativer, som er blevet underskrevet af 1 million borgere, og foreslår, at der ses nærmere på andre mekanismer til fremme af deltagelsen i beslutningstagningen i EU;
5. gentager, at det har afgørende betydning at gøre EU-budgettet mindre afhængigt af direkte bidrag fra medlemsstaterne og gennemgå EU's egne indtægter, uden at der af den grund indføres ekstra afgifter;
6. fremhæver sin støtte til en Europæisk Union, der er i stand til at handle på områderne udenrigs- og sikkerhedspolitik som en drivkraft for sikkerhed, stabilitet, demokrati og retsstat; understreger, at de lokale, regionale og subnationale myndigheder spiller en nøglerolle, ikke mindst via udvalgets platforme CORLEAP og ARLEM, i forbindelse med kontakten til tredjelande vedrørende vigtige politiske spørgsmål som f.eks.: udfordringer og muligheder på migrationsområdet, beskæftigelsespolitikker, udvidelse, bæredygtig brug af naturressourcer, energi, innovationsfremme, kultur, globale miljøudfordringer, udviklingsstøtte, en effektiv naboskabspolitik og bæredygtige bypolitikker.

Den nuværende traktatmæssige ramme:

7. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at de eksisterende instrumenter, som fastlagt i Lissabontraktaten og de dertil hørende protokoller, stadig indeholder et uudnyttet potentiale, der kan forbedre EU's funktionsmåde til fordel for borgerne. Dette omfatter brugen af bestemmelserne om overvågning af nærheds- og proportionalitetsprincipperne, det europæiske borgerinitiativ, passerellebestemmelserne og, om nødvendigt, brugen af forstærket samarbejde;
8. bifalder offentliggørelsen af pakken om bedre regulering den 19. maj 2015, men understreger, at dagordenen for »bedre regulering« ikke må blive et påskud for at undgå eller opgive nødvendig lovgivning; beder om, at der indføres en klar henvisning til Regionsudvalget i udkastet til interinstitutionel aftale om bedre lovgivning som en anerkendelse af Regionsudvalgets udvidede kompetencer ifølge Lissabontraktaten;

9. opfordrer til en væsentlig styrkelse af Regionsudvalgets rolle for direkte at kunne udnytte de lokale og regionale repræsentanternes oplysninger og erfaringer i lovgivningsprocessen og EU's beslutningsproces, herunder især:

- fuld inddragelse i den **strategiske planlægningsfase** af lovgivningsprocessen
- deltagelse i den **forberedende fase** af lovgivningsforslag, bl.a. i form af territoriale konsekvensanalyser
- observatørstatus med taleret i **Rådets arbejdsgrupper** på politikområder, hvor høring af udvalget er obligatorisk
- observatørstatus med taleret i **trilogforhandlinger** på områder, hvor høring af udvalget er obligatorisk
- mulighed for at fremsætte **mundtlige og skriftlige spørgsmål** til Kommissionen vedrørende dens politiske henstillinger;

10. mener, at Regionsudvalget navnlig bør involveres aktivt i alle drøftelser vedrørende økonomisk, social og territorial samhørighed. Udvalget foreslår derfor:

- at der oprettes en særlig **rådssammensætning for EU's samhørighedspolitik** og andre investeringsrelaterede finansielle instrumenter
- at Regionsudvalget anerkendes som observatør med taleret på møder i **Rådet i den rådssammensætning, der beskæftiger sig med EU's samhørighedspolitik** og områder relateret til investeringer i Europa;

11. minder om, at opgaven med at kontrollere, om EU-lovgivningen overholder nærhedsprincippet, nu er udvidet, så Regionsudvalget og de regionale parlamenter med lovgivningsbeføjelser deltager i tæt samarbejde med de nationale parlamenter. For at Regionsudvalget kan bidrage mere effektivt til overvågningen af nærhedsprincippet og den generelle kvalitet i EU's lovgivning, opfordrer Regionsudvalget til, at der gøres en ekstra indsats på følgende områder:

- gennemførelse af forudgående **territoriale konsekvensanalyser**
- efterfølgende overvågning af **EU-lovgivningens gennemførelse** på lokalt, regionalt og subnationalt niveau på vegne af EU
- forbedring af **det tidlige varslingssystem** ved at forlænge tidsrammen, så det også bliver fuldt ud operationelt for de regionale aktører
- styrkelse af de regionale lovgivende forsamlingers rolle under det tidlige varslingssystem, således at de nationale parlamenter ikke blot kan, men skal høre disse forsamlinger på områder med regional kompetence
- sammen med EU-medlemsstaterne undersøge mulighederne for at tildele regionale og subnationale parlamenter med lovgivningsbeføjelser fuld ret til at afgive begrundede udtalelser vedrørende nærhedsprincippet som var de nationale parlamenter (erklæring 51 til Lissabontraktaten);

12. anbefaler, at alle myndighedsniveauer arbejder sammen om at finde en varig løsning på det europæiske statsgældsproblem samt den deraf følgende økonomiske og sociale krise og tiltrække investeringer, således at konkurrenceevne og jobskabelse styrkes; minder om, at de lokale og regionale myndigheder i høj grad har lidt under krisen og opfordrer til, at modellen for flerniveaustyring respekteres, så det sikres, at denne situation ikke opstår igen; er i den sammenhæng enig i, at forpligtelsen til at flytte de elementer af den økonomiske styring, der er aftalt uden for traktaterne, over i EU's traktatmæssige ramme inden 2016, giver mulighed for at behandle et begrænset antal yderligere spørgsmål vedrørende EU's fremtid;

En fremtidig revision af EU-traktaterne:

13. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer til, at udvalget tilkendes en status som fuldt medlem af et kommende konvent på linje med de øvrige institutioner;

14. foreslår en gradvis institutionalisering af udvalget og omdannelse til et europæisk senat af regioner og lokale selvstyrende enheder som et kammer for besindig andenbehandling. Et europæisk senat ville styrke koordineringen mellem nationale og subnationale institutioner og forestå kontrollen med overholdelsen af nærhedsprincippet for EU-institutionerne. Det ville skulle godkende EU-lovgivningsforslag vedrørende samhørighedspolitikken og have beføjelser til at fremsætte forslag til Kommissionen om vedtagelse eller ændring af EU-lovgivning på områder, som ikke henhører under EU's enekompetence;

15. foreslår, at lovforslag vedrørende territorial samhørighed godkendes af Regionsudvalget; derudover ser udvalget gerne, at dets ret til obligatorisk høring styrkes ved, at høring af Regionsudvalget gøres til en integreret del af den »almindelige lovgivningsprocedure« (EUF-traktatens artikel 294);

16. foreslår, at der i traktaten om stabilitet, samordning og styring i Den Økonomiske og Monetære Union indføres en horisontal bestemmelse om, at Regionsudvalget skal høres på områder med delt kompetence i forbindelse med foranstaltninger til samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken samt på områder vedrørende understøttende, koordinerende og supplerende tiltag; minder om, at der i højere grad skal tages hensyn til den territoriale dimension i fremtidige forslag til uddybning af ØMU'en, samtidig med at vigtige lovgivningsforslag skal gøres til genstand for en forudgående vurdering af deres territoriale konsekvenser;

17. opfordrer under alle omstændigheder til en obligatorisk høring af udvalget, når der er tale om spørgsmål af betydning for de lokale og regionale myndigheder, foranstaltninger, som påvirker det indre markeds oprettelse eller funktion (EUF-traktatens artikel 115), og andre politikområder med direkte relevans for de lokale og regionale myndigheder, herunder:

- landbrugspolitik (EUF-traktatens art. 43)
- fri bevægelighed for arbejdstagere (EUF-traktatens art. 46)
- etableringsfrihed (EUF-traktatens art. 50)
- liberalisering af bestemte tjenesteydelser (EUF-traktatens art. 59)
- migration (EUF-traktatens art. 79)
- statsstøtte (EUF-traktatens art. 109)
- industripolitik (EUF-traktatens art. 173, stk. 3)
- handelspolitik (EUF-traktatens art. 207);

18. foreslår ligeledes, at tidsfristen på »minimum en måned« for høringer af Regionsudvalget ved Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen (art. 307, stk. 2) revideres, da den har vist sig ikke at fungere i praksis;

19. pålægger formanden at fremsende denne resolution til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og formanden for Det Europæiske Råd.

Bruxelles, den 8. juli 2015.

Markku MARKKULA

*Formand
for Det Europæiske Regionsudvalg*